

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy óra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1906.

XXXV. évfolyam. 110. szám.

Hétfő, május 14.

A közig. bizottság ülése.

Nagybecskerek, május 14.

Torontálvármegye közig. bizottsága ma dé-
előtt tartotta május havi rendes ülését dr. Del-
limanics Lajos főispán elnöklésével.

Az ülésen jelen voltak: Jankó Agoston
alispán, dr. Vinczehidny Ernő m. főjegyző, dr.
Mihalovics Ödön arvaszéki elnök, dr. Plechl
Szilárd m. főorvos, Kéler István tiszti ügyész,
Tóth István kir. tan., pénzügyigazgató, Láng István
kir. tanfelügyelő, Faur Kornél kir. főmérnök, dr.
Boross Dezső kir. ügyész, Babics József, Cseko-
nics Sándor gróf, Rónay Jenő, Hauser Károly
báró, Steinitzer Géza, dr. Mangold Samu bizott-
sági tagok, Bielek Antal, Rigó István, Szilágyi
Albert, Filkovich Boldizsár, Hertelendy Ferenc és
Wagner Ede előadók.

Miután dr. Dellimanics Lajos főispán
üdvözlö a megjelenteket s az ülést megnyitja,
áttérnek a tárgysorozatra, nevezetesen a havi
jelentésekre.

Tóth István kir. tanácsos pénzügyigazgató
havi jelentésében a következőket adja elő:
Torontálvármegye mint törvényhatóság területén
állami egyenesadó címén múlt év végével hátra-
lék 3,979,238 korona 23 fillér. A folyó évi adó-
tartozásnak és utólagos előírásnak I—II. év-
negyedi esedéke 3,380,565 korona 25 fillér.
Összes tartozás 7,359,803 korona 48 fillér. Tör-
lés 166,974 kor. 49 fillér. Megállapított tartozás
7,192,828 kor. 99 fillér. Befizetés 936,658 korona
55 fillér. Hátralék 6,256,170 korona 44 fillér,
vagyis az össztartozásnak 88%-a. A folyó évi
ápril havi befizetés 50427 korona 21 fillérrel na-
gyobb, ellenben a f. évi január—ápril havi be-
fizetés átlag véve 80323 korona 24 fillérrel
kisebb, mint a múlt év hasonló időszakaiban tel-
jesített befizetések voltak. Hadmentességi díjban
megállapított tartozás 385,599 korona 51 fillér.
Befizetés 13,039 korona 40 fillér. Hátralék 372,560
kor. 11 fillér, vagyis az össztartozás 96%-a. A
folyó évi április havi befizetés 747 korona 24
fillérrel, a január—ápril havi befizetés pedig átlag
6194 kor. 97 fillérrel volt nagyobb a múlt évinél.
A pénzügyigazgatóság folyó évi április hónap 7
esetben fizetési halasztást és 58 esetben ideig-
lenes házaadmentességet engedélyezett.

Láng István kir. tanfelügyelő havi jelen-

tésében a személyi ügyek után előadja, hogy a
múlt ülés óta meglátogatta a nagybecskereki áll.
polgári fiúiskolát és a gazdasági ismétlő iskolát,
a törökkanizsai gazd. ismétlő iskolát, az ottani
magániskolát és ovodát, a torontál-józseffalvai
községi iskolát, ovodát, a tolvádiai állami, a gör.
kel. szerb és román iskolát, a náköfalvai r. kath.
leányiskolát, az ovodát és községi fiúiskolát, a
seultouri és károlyligeti községi iskolát. Meglátog-
gatta a törökbecsei állami iskolákat, a községi
ovodát és menedékházat, a nagyréti áll. iskolát,
az aracsi gör. kel. szerb iskolákat, községi és
róm. kath. iskolát és a két községi ovodát. El-
szomorító tényként fölemlíti havi jelentésében a
kir. tanfelügyelő, hogy jelenleg két áll. tanító,
egy áll. tanítónő, öt községi tanító és egy községi
ovónő áll fegyelmi vizsgálat alatt, a mostani
ülésen pedig három áll. tanító és egy állami
tanítónő ellen kénytelen a fegyelmi vizsgálat meg-
indítását javasolni.

Faur Kornél, a m. kir. államépítészeti hiva-
tal főnöke jelenti, hogy a folyó évi április havi
állami utbeutazások során, melyek a szeged—
temesvár—szászsebesi és kiszombor—aradi állami
közutakon a kerületi felügyelő társaságában lettek
megejtve, az összes állami közutak és műtárgyak
kifogástalan állapotban találtak. Az uti személy-
zet időszéri munkálatokkal foglalkoztak és kö-
telességüknek általában megfeleltek. Az állami
beruházási hitel terhére épülő trvat. közutza-
kaszok a közszállítás, fuvarozás és alaprakás
folyamatban volt. Ferdinándfalva községben folyó
évi május hó 1-én postaügynökség lépett életbe.
Az ügynökség kerületébe csupán Ferdinándfalva
község tartozik.

Dr. Plechl Szilárd m. főorvos havi jelen-
tése szerint a közegészségi viszonyok a lefolyt
hónapban kedvezők voltak. Ragályos betegségek
közül 5 vörheny, 3 tifusz, 12 difteritisz, 11 ka-
nyaró, 11 hökhurut és fültömírgyöb esete fordult
elő. A hurutos és csuzos bajok száma is csekély
volt. A népesedési mozgalom kielégítő. Egész-
ségügyi mozzanatként fölemlíti a főorvos, hogy
az országos betegápolási alap terhére a lefolyt
negyedre 7896 kor. utalványoztatott ki a megyei
gyógyszereszek számláira. Ez alkalomból a fő-
orvos az ellenőrzés érdekében azzal az előter-
jesztéssel járul a közig. bizottság elé, hogy a
járás orvosok a legszigorubban ügyeljenek arra,
hogy az illetékes helyi hatóságok a szegényjogon
való rendelkezésre hivatott orvosokat és az illető
gyógyszereseket a szegények névjegyzékével el-
lássák és e részbeni változásokat közöljék.

Dr. Boross Dezső kir. ügyész jelentése

szerint a vármegye területén levő fogházakban
mindenütt rend van és semmi különösebb ese-
mény nem fordult elő.

Kisebb jelentőségű felebbezeit és más ügyek
elintézése után az ülés véget ért. A legközelebbi
ülés június 11-ikén lesz.

A Torontálmegyei tűzoltó-szövetség közgyűlése.

— május 14.

A tagok élénk részvéte és érdeklődése mel-
lett tartotta meg tegnap, vasárnap délelőtt a
Torontálmegyei tűzoltó-szövetség ez évi rendes
közgyűlését, melynek lefolyásáról tudósítónk a
következőket jelenti:

Jelen voltak: Dr. Dellimanics Lajos főispán
elnök, Strosz Béla városi főjegyző titkár és a
következő tagok: Kühn János parancsnok (Nagy-
becskerek), Szávits Sándor parancsnok (Nagy-
becskerek), dr. Perisics Zoltán polgármester, dr.
Brájjer Lajos lapszerkesztő, Zwipel Rezső
(Törökbecse), Taltzmann Aladár (Bégaszentgyörgy),
Löw Gyula (Nagykikinda), Mészáros Ferenc
(Nagybecskerek), Stolz Adolf vármegyei tűzfel-
ügyelő, Kellé János (Perjámos), Gaál Antal
(Törökbecse), Marx Tamás (Szenthubert), Becsky
Dezső (Tolvádia), Szauer Mátyás (Grabác),
Schamen János (Perjámos), Mohaupt Gyula (Ali-
bunár) és Pozojevich István (Módos).

Dr. Dellimanics Lajos főispán elnök
örömmel üdvözlö a szép számban megjelenteket
és az 1906. évi rendes közgyűlést megnyitottak
jelenti. A jegyzőkönyv vezetésére felkéri Strosz
Béla titkárt, a hitelesítésre pedig dr. Perisics
Zoltán és Szávits Sándor helybeli tagokat.

Napirend előtt dr. Dellimanics Lajos elnök
nem akarja elmulasztani azon indítványt, mely-
lyel a szövetségnek tűzoltóság ügyét mindig rend-
kívüli buzgalommal és fáradhatlan odaadással
szolgáló egyik tagját elismerésben szeretné része-
síteni. A szövetség ez érdemes tagja Szávits
Sándor nagybecskereki parancsnok, kinek mun-
kásságának elismerésül indítványozza, hogy
tisztelbeli megyei tűzfelügyelővé válasszák meg.
(Éljenzés.)

Menczer Lipót szövetségi pénztárnok
ugyanazt indítványozza Kühn János nagybecske-
reki főparancsnokra nézve, aki 30 esztendő óta
áll a helybeli tűzoltóság élén s mint ilyen nagy
érdemeket szerzett. (Éljenzés.)

A „TORONTÁL” tárcája.

A szórakozott.

— Angolból. —

— Jöjjen el csütörtök estére vacsorára.
Néhány barátom szeretné önt megismerni

— Csak vigyázz, — szoltam — nehogy
szerdán jöjj.

— Nem is tehetném. Szerdán a város-
házán kell lennem és pénteken Skóciába megyek
a kiállítás megnyitására. Hol a pokolban van a
jegyzőkönyvem! Majd feljegyzem egy papírlapra.
Jöjj ide, győződj meg róla.

Csütörtök este így szoltam feleségemhez:

— Remélem, csak eljön.

— Hisz világosan megmondtad neki? —
kérdte az asszony, amiből kiéreztem, hogy tör-
ténjék bárhogy, engemet fog okolni. — Már
nyolc óra s mindenki itt van.

Kilencor a feleségem azt mondta, hogy ha
egyáltalán élvezhetőknek kívánjuk találni az éte-
leket, akkor legfőbb ideje vacsorázni. Betálatlak.

Levesevés közben nőm adomákat mon-
dott a meghívott vendég pontatlanságáról, a

második fogásnál az üres hely már nyomott
hangulatot keltett. A harmadik fogásnál az elhalt
rokonokra került a társalgás.

Pénteken 1/9-kor hevesen csöngettek. Az
elsőszobában barátom hangját hallom.

— Bocsság meg, hogy kissé megkéstem —
mondja vidáman. — Az a számár kocsis elté-
vesztette az utcát és...

— De hát mit akarsz? — kértem ingerül-
ten, mert régi barátommal szemben nem szük-
séges a tettetés.

— Mit? Hát enni akarok, — nevet ő tovább
— kutya-éhes vagyok!

— Ugy? — kértem mogorván. — Akkor
menj máshová. Itt nem kapsz semmit.

— Mit? Hiszen vacsorára hívtál!

— Igen, de nem péntekre, hanem csü-
törtökre.

— Hát mért tartottam épp a pénteket oly
erősen számon? — kérdezte s bizalmatlanul
nézett rám.

— Bizonyára elcserélted a csütörtökkel. S
most mi lesz a skótországi uttal?

— Uristen! — kiáltott ijedten. — Ter-
mészetes!

Szó nélkül elrohant s hallottam, amint a

kocsist hívta. Mosolyogva gondoltam rá, hogy
frakkban fog Skótországba utazni.

Máskor déli 12 órakor csónakban ültem
vele s meztelen lábainkat a vízben áztattuk.
Egyszerre az öböl felől két csónak tartott felénk,
mindenkiben három-három elegáns nő s ugyan-
annyi férfiült. Amint megláttak, napernyőjükkel
intettek nekünk.

Nézd, — szoltam barátomnak — ugyancsak
köszönetnek neked!

— Valószínűleg ismerősök, kik egy falusi
ünnepélyről térnek vissza.

A csónakok közeledtek s mikor kétszáz
méternyire voltak tőlünk, az első csónakban fel-
állt egy idősebb ur és hangosan átköszönt kozzánk.
Barátom felismerte s majdnem hogy a vízbe nem
esett ijedtében.

— Szent Isten, — kiáltott fel — teljesen
megfeledkeztem róla!

— Miről?

— Mára lunchra hívtam, Palmer, Graham
és Henderson urakkal együtt s házamban nincs
egy betevő falat, sőt cselédemet is elbocsátottam.

Nyári megőrzés végett

átveszek mindennemű szűs- és szörmeárukat, városi és utazó-
bundákat, boákat, karmantyut, szőnyeget és ruhaneműket.

Külön ezen célra berendezett helyiség — Szakszerű kezelés. — Javítások saját szücsmühelyemben eszközöltnék.

267—11.6

Tisztelettel

Kovács Gedeon.

Idény május 1-től
október 1-ig.

Művelői árak.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/8 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/8-tól 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Május 19. Jótékony nőegylet közgyűlése.
Május 28. Rendes tavaszi közgyűlés.

— A miniszterelnök üdvözlése. A vármegyei közgyűlés bizottság mai ülésén egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök és pénzügyminiszter kinevezése alkalmából fölrattal üdvözlö. A fölratt a következő:

Nagyméltóságodnak f. é. április 12-ikén kelt 1315/pm. számú leiratára válaszul, Torontál vármegye törvényhatóságának közigazgatási bizottsága teljes bizalommal párosult hazafias lelkesedéssel üdvözlö Nagyméltóságodat a magyar pénzügyi kormányzat élén s egyuttal biztosítja s feladatai egyik legfontosabb részének tartja, hogy a pénzügyi törvények sikeres foganatosítása, de különösen a magyar alkotmányos életben lefolyt hűszu válság folytán a pénzügyi kormányzatra háruló nehéz feladatok teljesítése körül Nagyméltóságodat odaadó készséggel támogassa.

— Személyi hír. Dr. Kyril János, vármegyének szülöttje, ki nyáron át Buziás fürdőn folytat orvosi gyakorlatot, ma Nagybecskereken tartózkodott.

— Esküvő. Opreán Idát, Opreán Aurel törökkanizsai községi jegyző leányát szordán vezette oltárhoz Sznopek János, ottani áll. elemi iskolai igazgató.

Deffert Péter tanító Nákófalván, f. hó 10-én vezette oltárhoz Simon Mariska tanítókisasszonyt. Az esküvőn jelen volt Lang István kir. tanfelügyelő is.

— Kiss Ernő szobra. A szoborleplező bizottság tegnap Jankó Ágost alispán elnöklésével ülést tartott, melyen részt vettek: Bakalovich Plátó, dr. Brájer Lajos, Hegedűs János, dr. Perisics Zoltán, Reitter Oszkár, Streitman Antal, dr. Vinczevidy Ernő, Weisz Izidor. Elnök jelenti, hogy hála a becskeréki iparosok hazafiságának és előzékenységének, sikerült két tribünt teljesen ingyen kapnunk. Az egyik tribünt és a szóközi emelvényt a Napholtz cég, a másikat Hoff és társai állítják fel, teljesen ingyen. A bizottság éljenzéssel veszi tudomásul a szép tettet. A harmadik tribünre 175 koronát szavaztak meg. A díztésre a Grünbaum-cég adja a hozzávaló szőnyegot, a Benzecé-cég pedig elvállalja a kárpitos munkát, mindketten szintén ingyen. A batóságok fejéin és a hölgy-bizottság tagjain kívül két korona díjat fizetnek a leleplezési ünnepélyen résztvevők. — Minthogy május 26 és 27-én országos vásár lesz Nagybecskereken, magánlakásokról kell gondoskodni. Az erre vonatkozó intézkedéseket dr. Perisics polgármester vállalja magára. — Végül Hegedűs titkár bemutatja a Polgár szinigazgató által összeállított műsort, melyet a bizottság egyhangúlag elfogad. A legközelebbi ülést május 20-án tartja a bizottság.

Az ünnepélyen való részvételről különben bővebb felvilágosítást a megyei gazdasági irodában nyer a közönség.

Dr. Perisics Zoltán polgármester a tegnapi ülés határozata folytán ezúton is felhívja a polgárságot, hogy a leleplezési ünnepélyre érkező küldöttségek tagjait, a város vendégszeretetének dokumentálásul is magánlakásaikban szállásolják el annyival inkább, mert a szállodák nem lesznek képesek a nagyszámu vendégeket befogadni. Az ország minden részéről érkező vendégsereget szeretettel kell fogadnunk, hiszen országos adományozás ujján létesült a szoboralap s a szép ünnepély emléke annál maradandóbb lesz, ha az idegen vendégek kellemes elhelyezésben részesülnek.

Azok, akik tehát szándékoznak vendégeket az ünnepély napjára elszállásolni, sziveskedjenek obbeli szándékukat haladéktalanul dr. Perisics Zoltán polgármesternél bejelenteni.

Itt említjük még meg, hogy a szobor ércalakját ma helyezték el a talapzatra s hozzá értő szakmunkások serényen dolgoznak, hogy a szobor mielőbb teljesen, kifogástalanul elkészítve várja a leleplezés ünnepét.

A közgyűlés az indítványok alapján mindkettőt egyhangúlag tb. tüzfelügyelővé választja.

Következett most a tárgysorozat első pontja, a tisztí választások megejtése.

Strosz Béla titkár indítványára az eddigi tisztikart nagy lelkesedéssel újlag megválasztották további három esztendőre.

Dr. Dellimanics Lajos elnök a maga és tisztársai nevében halás köszönetet mond a kitüntető bizalomért, melyben őt és tisztársait az egyhangú választással részesítették. Igéri, hogy a jövőben is teljes erejéből fogja előmozdítani a szövetség ügyeit. (Éljenzés.)

Menczer Lipót szövetségi pénztárnok előterjeszti az 1905. évi zárszámadásokat, amelyeket a felülvizsgáló-bizottság javaslata alapján jóváhagyta és a felmentvényt megadta. Előterjeszti továbbá a pénztárnok az 1906. évi költségvetést, melyet néhány kisebb módosítással a közgyűlés elfogad.

Ezek után a tárgysorozat még hátralévő pontjait tárgyalta le, u. m.:

A tagsági díjakat a közgyűlés továbbra is évi 12 koronában állapítja meg.

A milánói nemzetközi tüzoltói kongresszusra nem küldenek ki képviselőt, mert a magyar tüzoltóság érdekeit az országos szövetség kiküldöttei ugyanis elegendő mértékben fogják képviselni; ezenkívül a kiküldetés takarékosági szempontból sem ajánlatos.

A járási tüzfelügyelők utiköltségei és napi-díjai ügyében a közgyűlés Strosz Béla titkár indítványára megállapítja minden egyes járás tarifáját s ennek alapján lesznek a jövőben a tüzfelügyelők napi-díjai és utiköltségei kiutalványozva. A tüzoltói tanfolyam felállítására tárgyában annak idején az országos szövetséget kérték fel támogatásra, de onnan mindeztideig válasz nem érkezett. Strosz Béla titkár indítványára a közgyűlés kimondja, hogy újra keressék meg sürgősen az országos szövetséget, mert a tanfolyam felállítására már nem szenvedhet több elodázást.

A nagyszentmiklósi önkéntes tüzoltótestület nyári egyenruhák beszerzésére 616 korona kamatmentes kölcsönt kér a szövetségtől. A közgyűlés a kölcsönt kello jóállás mellett megadta.

Strosz Béla titkár fölolvassa a kisörszi és nagyteremiaci újonnan alakított tüzoltó testületek jelentéseit megalakulásukról, amiről a közgyűlés örvendetes tudomást vesz.

Hahn Lajos és Pflock János szövetségi tagok betegsükkre való hivatkozással segítyt kérnek. A közgyűlés Hahnak 42 korona, Pflocknak pedig 100 korona segítyt utalványoz ki azzal, hogy további segítyzésre nem tarthatnak igényt.

A nagyszentmiklósi önkéntes tüzoltó testület ez évben üli meg 30 esztendő fennállásának jubileumát, mely alkalomra meghívja a vármegyei tüzoltószövetséget is. A közgyűlés köszönettel veszi a meghívást.

Végül dr. Dellimanics Lajos elnök indítványára üdvözlö iratot intéznek gróf Széchenyi Viktor, az országos tüzoltószövetség elnökéhez abból az alkalomból, hogy a király Fejérmegye és Székesfehérvár sz. kir. város főispánjává nevezte ki.

Ezzel a közgyűlést b fejezték.
Délben a kaszinó helyiségeiben társas ebéd volt a vidéki tagok tiszteletére, melyen számos sikerült felköszöntő hangzott el.

Biztos volt fölöle minden ismerőse, hogy sohasem nőstl meg. De tévedtek. Tavaszkor meghűk az esküvőt. Aztán nem találkoztam vele sokáig.

Egyzer Scarboroughba érkeztem, hol dolgom volt. Table d'hote után felvettem a gummi-köpenyemet s sétálni mentem. Esett az eső, de nem törődtem vele. A rakparton beleütköztem egy összekopordott alakba. Azt hittem, káromkodni fog, de e helyett kitörő örömmel kiáltott fel:

— Te vagy az?

— Mit csinálsz itt? — kérdeztem, felismerve szórakozott barátomat — lawn tennis öltönyben? Csurog víz vagy?

— Reggel oly szép időnk volt, nem számítottam rá, hogy ily gyorsan megváltozik!

— Miért nem mégy haza?

— Nem tudok hazamenni. Elfelejtettem a címetet. Nem tudom, hol lakom. Vezess valahová, mert meghalok az éhségtől!

— Van pénzed?

— Nincs. Ma délelőtt érkeztem meg nőmmel New-Yorkból. Málháinkat a vasútnál hagytuk s lakáskeresésre indultunk. Mikor alkalmasra bukkantunk, átöltöztem s egy kis sétát mentem tenni. Feleségemnek megígertem, hogy lunchra visszaterék. És most nem bírok hazatalálni! A jó Isten áldott meg, hogy megmentésemre ideküldött!

Magammal vittem őt a lakásomra s lefektettem. Másnap a rendőrségi nyilvántartóban sikerült lakását megtudnom. Egész hazáig elkísértem.

— Istenem, hogy fog az asszony fogadni? — siránkozott.

— Másnap találkoztam vele.

— Nos, — kérdeztem — hogyan fogadott?

— Ugy ahogy elképzeltem — válaszolt megadással.

— A pünkösdi bérmálás. A közeledő pünkösdi ünnepek alkalmával ismét időszerű lett a bérmálás szentségének bioztása a csanádi egyházmegyében. Mint Temesvárról jelentik, az idei bérmálás Desse wffy Sándor v. b. t. t., megyés püspök betegsége és Németh József püspöki helynök nagy elfoglaltsága miatt teljesen elmarad.

— Hadfy Károly jubileuma. Nagyszentmiklósról jelentik: Szép csendesen. családi körben ünnepelte járásunk érdemes főszolgabírája, Hadfy Károly áldásos főszolgabírói működésének 10-ik évét. A járási jegyzői kar testületileg tiszteltette a főszolgabírónál, ki ugyan a nyilvánosságának nem barátja, de ezen testületnek spontán nyilatkozatát örömmel fogadta annál is inkább, mert ez a testület nem csak saját, hanem az egész járás lakosságának érzelmeit tolmácsolta a főszolgabíró előtt.

— Községi orvos-választás. Basahid község orvosává f. hó 12-én dr. Somogyi Dezső választották meg.

— A róm. kath. hitközség ülése. A nagybecskereki róm. kath. hitközség képviselőtestülete tegnap délután Franz J. L. elnöklése mellett ülést tartott, melyen jelen voltak: Magyary Pál kamarás-plébános, továbbá dr. Grandjean József, Herr Ödön, Baadon Károly, Steinitzer Géza, dr. Végh Lajos, Mayer Rezső, dr. Haigler Lajos, dr. Brájer Lajos, dr. Anna Ernő, Oppolczér Lajos, Haidegger Ödön, Harzer József, Wégling István, dr. Flabowski Béla, Steyer Péter és István, Elinger Péter, Weiterschan Fűöp és Mihály, Pretz Péter, Kugler N., Giljuna János, Klemenics Ferenc. A képviselőtestület a Kolleth-fel ház átalakítását az árva ház eljaira Gazdig György helybeli vállalkozónak adta át, az építkezésnél az ellenőrzés és felügyelet gyakorlásával pedig Barh J. temesvári építész bízta meg, ki az átalakítás terveit is elkészítette. Az orgonára vonatkozólag a képviselőtestület elfogadta Wegenstein L. temesvári orgonaépítő ajánlatát, ki 7400 kor. egészen új, 18 változatos orgonát készít, (a mostani annak idején 12000 koronába került), azonkívül kötelezi magát, hogy addig, míg az orgona elkészül, egy nagyobb harmoniumot állít fel a templomban. A hitközség választó közgyűlését a képviselőtestület június hó 13-ára tűzte ki. Néhány kisebb jelentőségű ügy tárgyalása után az ülés véget ért.

— A megyei főügyész balesete. Mint mely sajnálattal értesülünk, Poroszkay Béla vármegyei főügyészt ma súlyos baleset érte. Ma reggel ugyanis lakásán a lépcsőn mentében olyan szerencsétlenül esuzzott meg, hogy jobb lába a boka fölött eltörtött. Az első segítyt dr. Steiner Gyula nyujtotta, majd dr. Plechl Szilárd m. főorvos vette gondozás alá a főügyészt, akinek állapota súlyos ugyan, de nem veszedelmes s rövid idő alatt teljes épségben lesz. A főügyész iránt városszerte a legélmekbb részvét nyilvánul.

— Új kereskedők és iparosok. A városi tanács, mint elsőfoku iparhatóság legujabban a következőknek adott iparengedélyt: Özv. Salamon Ádámné szül. Stumpf Anna szatócs- és mészüzletre, Potven György és Podven Henrik norinbergi rövid-, férfi- és női-divatárkereskedésre és női divatkészítésre, Bergenthal Miksa rőfös és rövidárkereskedésre, Schulz Mária mész- és szatócsüzletre, Schwarz Jánosné szül. Bende Mária szatócsüzletre, Markovich Bránkóné szül. Rucics Anka könyv-, papir- és zeneműkereskedésre, továbbá Tóth Sándor papucsos és cipész, Nickerke Ferenc mázoló, Nagy Gábor szabó, Amizity Lázár szabó, Lampi Vencel asztalos, Brvenyik Sándor bogárn, Laux Máttyás bérkocsi, Gáli Fűöp bérkocsi, Szabó Ferenc bérkocsi, Csikós Máttyás alkusz, Lindenmayer István óras, Molnár Antal hentes, Spitzer Sándor vendéglős és Institoriusz Sámuel szintén vendéglős üzlet nyitására, illetve iparág folytatására nyertek engedélyt.

— Jenovay Imre temetése. Az elhunyt Jenovay Imrét, mint lapunknak jelentik, szombaton délután temették el Ittében rendkívüli részvét mellett. A temetésen ott volt egész Ittebe lakossága s számosan Nagybecskerekről s a környékről. Így ott volt dr. Dellimanics Lajos főispán, Csávossy Béla, a Hertelendy-család, dr. Mihálovics Ödön, a Demkő-család, Bielek Antal, Rajner szegedi főkapitány, Petrikovics főmérnök, dr. Magyar Károly stb. A sirnál Hertelendy Imre párdányi főbíró mondott megható bucsubeszédet, amely után a családi sirboltban örök nyugalomra helyezték az elhunytat. A boldogult koporsóját szebbnél szebb koszoruk borították, köztük a következők:

Lujza — felejtethetlen férjének. Zoltán és Erzi — jó atyjuknak. Erzi — a jó apának. Szerbtebeii takarékpénztár-felügyelő bizottság elnökének. A hű tisztjeitől. Pesina-család. Dr.

Szántó Adolf és neje — öszinte jóakarójának. Magyar kath. hitközség elnökének. Szegedi rokonai — felejthetetlen Imre bátyánk emlékének. Szeretettel Jenovay Dezső. Felejthetetlen jó barátjuknak — Hertelendy család. Csávossy Béla — szeretett barátjának. Jovánovich György és neje — utolsó üdvözlés. Szeretett jóakarójának — Szilvi, Vilma. Imre bácsinak — a dr. Magyar-család. — Nina néni — a jó sógornak. Imre bácsinak — a Demkó-család. Józsi, Ilona. Liedemann-család. Schlauch-család. Olvasókör.

Függetlenségi pártkör Kisjécsán. Mint lapunknak írják, a múlt héten Kisjécsán megalakult a „Kisjécsai függetlenségi és 48-as pártkör”, amelynek eddig körülbelül 100 tagja van. A megalakulás alkalmából üdvözlőtek Apponyit és Kossuthot. Apponyi már levélelge felült is, meleg hangon megköszönve az üdvözlést. A kör elnökevé Unterreiner József odaváló gazdát, a kör tiszteletbeli elnökeivé Hódy Gyula orsz. képviselőt, dr. Pager Imrét és Steibl Miklós kántortanítót választották meg.

A kereskedelmi alkalmazottak értekezlete. A keresk. alkalmazottak szakegylete helységében tegnap tartott értekezlet, melyen jóformán az összes nagybecskereki kereskedelmi alkalmazottak részt vettek, az alkalmazottak szomorú helyzetével és ezen helyzet javításával foglalkozott. Az értekezleten fölpanaszolták, hogy a tavalyi békés megegyezést a főnökök nem tartják be és dacára annak, hogy jóformán az összes helybeli kereskedők irásban arra kötelezték magukat, hogy a nyári időben (áprilistól októberig) reggel csak 6 órakor nyitják és este 7 órakor zárják üzletüket és csak a fűszerezek tartják este 8 óráig nyitva az üzletet, mégis akad számos oly üzlettulajdonos, ki adott ígérete ellenére már reggel 1/2 órával nyitja s csak 1/2 órával este csukja be üzletét. Mivel ezzel a hosszú, fárasztó, sőt kegyetlen munkaidővel az illető kereskedők alkalmazottjaiknak testi és lelki egészségét tisztára tönkre teszik, elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek a kereskedelmi miniszterhez, hogy ezen állapotnak véget vessen és a kereskedelmi alkalmazottaknak, kik itten valóságos fehér rabszolgák és kénytelenek naponta 15-16 órán át nehéz teendőiket végezni, adja meg egyelőre rendeleti uton a testi és lelki állapot egészségére okvetlenül szükséges pihenési időt. Hogyha ez se vezetne célhoz, az értekezlet kimondta, hogy akkor önszegélyhez fognak az alkalmazottak folyamodni és a munkások példáján okulva sztrájkot kényszerítik az üzlettulajdonosokat arra, hogy emberies munkaidőt tartsanak. Ezzel a nagyon elkeseredett hangú értekezlet véget ért.

Jégeső. A fagyos szentek pusztító hagyományja az idén is szörnyen ránk nehezedett. Mikor már azt hittük, hogy a szentek szép csöndesen eltávoznak tőlünk s két napon át nyári melegben sütkéreztünk, ma délután, Bonifác-napján, három óra után heves égi háboru kíséretében évek óta nem tapasztalt jégeső szakadt ránk. Negyedóra hosszat borsó és mogyoró nagyságu sűrű jég esett, amely bokáig érő magasságban borította el az utcákat, kinnt a mezőkön és gyümölcsösökben pedig rengeteg károkat okozott. Szent Bonifácot tehát ugyancsak megemlegetjük.

Adó és települtségek rendezés Öszentivánon. Törökkanizsáról írják: A pénzügyi hatóságok régóta foglalkoztatja már az öszentivániai adó és települtségek kérdése. Most ez a kérdés megoldást nyert és pedig Tóth István nagybecskereki pénzügyigazgató, kir. tanácsos közreműködése folytán. A pénzügyigazgatóság e kitünő vezetője megtalálta azt a módot, amely az állam finansziális érdekeinek és a méltányosságnak megfelelő. Hosszu előtanulmány, szorgalmas munka árán fogamzott meg a terv Tóth Istvánban, hogy az öszentivániai sorsán radikálisan kell segíteni, mert másképpen zűlések indul a község szinmagyar lakossága. Belátta a pénzügyigazgatóság érdekes vezetője, hogy a kérdést olyan módon kell elintézni, hogy a szocialisztikus mozgalmaknak, a kivándorlási eszméknek melegágya ne legyen Öszentiván községe és a kérdés elfajulása a község demoralizációját elő ne idézze. A pénzügyigazgató terjedelmes memorandumot intézett ez ügyben még a múlt évben a pénzügyminiszterhez, aki a minap hozta meg határozatát, amelylyel az adórendezést a szokásos módon elrendeli, ugy azonban, hogy a pénzügyigazgató belátására bizza, hogy amennyiben az adórendezéssel célt érni nem lehet, az ingatlanok 3 évi föld és házadókat tartsa fenn az általános jövedelmi pótdadókkal egyetemben, a többi részt pedig hozza törlesztésbe. Ezt a munkát a pénzügyigazgatóság augusztus hóban kezdi meg. Ezt megelőzőleg ugyanis az igazgatóság hivatalnokai előreláthatólag el lesznek foglalva az ex-lex állapot megszűnése folytán az adókvitásokkal s így az adórendezésre addig nem kerülhet a sor. A pénzügyminiszter a települtségek tekintetében a pénzügyigazgatóhoz intézett rendeletében nem nyilatkozik és pedig azért nem, mert, amint értesültünk, az aradi m.

kir. kincstári jószágigazgatóság utasítást kapott arra nézve, hogy a települtségek a pénzügyigazgató jelentésének megfelelő módon haladéktalanul rendezze.

Nagy tűz Versecen. Versecről írják: A múlt héten nagy tűz pusztított Versecen. A Zoffman-féle házban lévő Weifert A. Gusztáv fűszerkereskedő raktárában ismeretlen okból tűz ütött ki, amely a raktárban felhalmozott olaj, petroleum és egyéb fűszerárú égése folytán gyorsan terjedt. A tűzoltóság a tüzet csak nagy erőmegfeszítéssel tudta lokalizálni. A kárt 6000 koronára becsülik, mely azonban biztosítás útján megtérül. Oltás közben egy szarancsélenség is történt, melynek Bander Teofil boltiszolga esett áldozatul. Bander ugyanis a tűz kitörése után egy hordó benzint akart az égő raktárból kimenteni, miközben életveszélyes égési sebeket szenvedett.

A Bocskay-testvérek humoros előadása. Két kedvelt és ügyes fővárosi artista tartott tegnap este előadást a Korona-szálloda éttermében. Az egyik Bocskay Bella, aki csinos hangon tetszetős chanssonokat adott elő, a másik, a fivére, Bocskay Béla, aki jóízű humorával és igen ügyes fregoládaival kelteit hatást. A szépszámu közönség zajos tapsal honorálta a művészpár sikerült előadását.

TÁVIRATOK.

A miniszterelnök Temesvárott.

Temesvár, május 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap délután fél három órakor érkezett ide, hogy megköszönje választóinak a mandátumot. A józsefvárosi pályaudvaron fogadtatására megjelentek a város előkelőségei, élükön Telbisz Károly polgármesterrel, aki lelkes szavakkal üdvözölte a miniszterelnököt. Délután 5 órakor a városi Vigadóban gyűlés volt, melyen rendkívül nagyszámu közönség vett részt. A gyűlésen a miniszterelnök hosszabb beszédet mondott, amelyben részletesen nem szólott ugyan a kormány munkaprogramjáról, de egyes kérdésekről érdekes nyilatkozatokat tett. Így a koalíció pártjainak számarányaira vonatkozó kritikára azt mondotta, hogy a kormányra nézve a koalíció pártjainak számaránya közömbös, mert az új kormány nem a differenciákon, hanem az egyetértésen alapszik. Szólt azután a nemzetiségi kérdéssről, melyre nézve azt hangsúlyozta, hogy a nemzetiségekkel szemben a megértés politikáját kell követni. A magyar államot, a hazát tisztelő és becsülő nemzetiségeknek módot kell nyújtani, hogy egyénileg is érvényesülhessenek. Beszélt tovább a termelés és értékesítés megkönnyítéséről, hangoztatta, hogy újabb értékeket és jövedelmeket kell teremtenünk. A kormánynak kiváló gondját fogja képezni az iparfejlesztés s hogy a külföldön minél több piacot szerezzen. Éppen ezért rosszalja végül azokat a támadásokat, melyeket Németország ellen intéztek, mert Németországra nekünk különös szükségünk van gazdasági szempontból s arra kell törekednünk, hogy a vele való szövetség minél barátságosabb és melegebb legyen. A miniszterelnök beszédét a közönség zajos tetszéssel fogadta, majd azután a temesvári dalárdák szerenádót adtak Wekerle tiszteletére. Este a miniszterelnök klopodiai birtokára utazott.

Budapest új főpolgármestere.

Budapest, május 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Fülepp Kálmán, Budapest új főpolgármestere ma végzett e minőségében először hivatalos funkciót. Ma ugyanis már ő elnökölt a főváros közig. bizottságának ülésén, amely alkalommal a bizottság meleg ovációban részesítette.

Andrássy Gyula gróf Töketerében.

Budapest, május 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Andrássy Gyula gróf belügyminiszter tegnap Töketerébesre érkezett, ahol ma délelőtt résztvett elhunyt bátyja Andrássy Tivadar gróf lelkiüdvéért szolgáltatót gyászistentiszteleten.

Kossuth Németország mellett.

Budapest, május 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter tegnap nyilatkozott egy külföldi újságíró előtt a Németországgal való viszonyunkról. Kossuth szintén rosszalja a sajtóban Németország ellen elhangzott legutóbbi támadásokat s azt monddta, hogy jobb volna a Németországgal való viszonyunkat nem bolygatni. Nekünk szükségünk van arra, hogy Németországgal a legjobb viszonyban legyünk, persze viszont a németeknek is baráti jóindulattal és figyelemmel kell lenni a mi érdekeinkre.

A póttartalékosok hazabocsátása.

Budapest, május 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint jó forrásból jelentik, most már tényleg elhatározott dolog, hogy a kormány a képviselőház elé az ujoncjavaslat keretében olyan javaslatot terjeszt, hogy a póttartalékosok július elsején hazabocsáttassanak.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1906 május 14.

A készárúüzlet hivatalos árjegyzése.

B u z a	Kilós	100 kilogr. ára		Kilós	100 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki	75	16.05	16.05	79	16.75	17.05
Pestvidéki	74	15.30	15.60	78	16.15	16.45
Bánsági	75	—	—	79	16.60	16.75
Bácskai	74	15.45	16.65	78	16.45	16.65
Szerbiai	76	14.90	15. —	—	—	—
Egyéb gabonaneműek					100 kilogr. ára	
Rozs	elsőrendű	—	—	—	13.40	13.55
”	középmínőségű	—	—	—	13.30	13.35
Árpa	takarmányárú I. r.	—	—	—	15. —	15.40
”	másodrendű	—	—	—	14.50	14.90
Köles	—	—	—	—	—	—
Zab	elsőrendű	—	—	—	17.40	17.70
”	középmínőségű	—	—	—	17.20	17.50
Tengeri	belföldi új	—	—	—	13.55	13.65
”	román vagy bolgár	—	—	—	—	—
”	cinquantin	—	—	—	—	—
Repcé	káposzta	—	—	—	—	—

Határidő-üzlet.

Budapest, május 14. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	16.32	—
Rozs (októberre)	13.42	—
Zab (októberre)	13.10	—
Tengeri (májusra)	13.42	—
Tengeri (júliusra)	13.58	—
Tengeri (májusra 1907.)	11.72	—

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Ervényes 1906. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:
 Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 33 perc.
 Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 48 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
 Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
 Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 p.
 Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 7 óra 05 p.
 Bégaszentgyörgyről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 óra

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 46 p.
 Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
 Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
 Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra: reggel 3 óra 33 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 25 p.
 Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.
 Bégaszentgyörgyre: (keskenyvágányu vonal) délután 12 óra 20 perc.

Fény község előljárástól.

Pályázat.

Fény községben a végrehajtó-kézbesítői állás betöltendő. Felhivatnak pályázók, hogy felszerelt kérvényeiket alulírott előljárásnál nyujtsák be.

Évi fizetés 800 korona; a román nyelv bírása szükséges; az állás legkésőbb június hó 1-én elfoglalandó

Kelt Fényen, 1906. évi május hó 12-én.

(504-3.1)

Községi előljárástól.

892. szám. 1906.

503-3.1

Árlejtési hirdetmény.

Községünk egy 2 1/2 méter belső szélességű mezei kutat építeni szándékozik, az anyagot a község adja.

Munkabér címén 300 korona állapított meg

A munka f. évi május hó 23-án Orlovát község tanácstermében árlejtés útján kiadatik.

Árlejtésnél részt venni szándékozik a kikiáltási árnak 10%-át az árlejtést vezető kezeihez letenni tartoznak.

A többi feltételek a jegyzői irodában bármikor megtekinthetők.

Kelt Orlován, 1906. évi május hó 10-én.

Csókity Uros,
bíróhelyettes.Popovich György,
jegyző.

Kiadó lakás.

Egy 5 szobából álló lakás, a szükséges mellékhelyiségekkel, külön házban,

augusztus hó 1-től kiadó

Uri-utca 23. sz. alatt.

(483-x.8)

Tüzifecskendő eladása.

Nagyteremia (Marienfeld, Torontál-megye) község előljárástól közhírré teszi, hogy régi szerkezetű, de még jó és használható állapotban levő négykerékű kocsifecskendőjét 100 korona kikiáltási árral folyó évi május hó 27-én d. e. 9 órakor Nagyteremia községében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladja.

Nagyteremia, 1906. május 12-én.

Marschang,
jegyző.Junker,
bíró.

(505-2.1)

Két butorozott

szoba

kiadó (333-x.39)

Deák Ferenc-utca 7. szám alatt.

Rankovits István,
kir. bírósági végrehajtó.

Eladó ház.

A Brankovics-utcában 581. szám alatti sarokház a hozzávaló mellékhelyiségekkel, nagy kerttel szabad kézből azonnal eladó.

Bővebbet a tulajdonosnál

Szabó Istvánnál.

(506-1.1)

Alapított 1870.

„A pillangóhoz”

Benó Testvérek

ezelőtt Kokits A. F.

divat- és rövidáru-kereskedése

NAGYBECSKEREK.

Ajánlják: napernyőket, női fürdőöltözeteket, fürdő köpenyeket, utazó kosarat, bőrönd és utazó felszereléseket.

Levélbeli megrendelések legpon-
tosabban eszközöltetnek. ::

(351-25.8)

4198. tkvi szám. 1906.

498-1.1

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Végh Lajos nagybecskereki ügyvéd végrehajtónak, Albrycht Ágnes nagybecskereki lakos végrehajtást szenvedő elleni 96 kor. 90 fillér tőkekövetelés és jár. iránti ügyében, továbbá csatlakozott végrehajtónak tekintendő Albrycht Sztaniszló nagybecskereki lakos javára 150 korona s jár. kielégítése végett az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő Nagybecskerek községi 5882. sz. tkjvben A. I. 1. sorsz. a. foglalt 1943/b/2. hrsz. 2254. öi. sz. ház és 196 négyszögöl területű beltelek az 1881. évi LX. törvénycikk 156. §-ának c) pontja értelmében egészben, tehát végrehajtáson kívül álló Albrycht István jutaléka is 1440 korona kikiáltási árban 1906. évi június hó 11-ik (tizenegyedik) napjának d. e. 10 órájkor ezen kir. törvényszék tkvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen következők feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 144 koronát készpénzben vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. I. M. sz. a. kelt rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Nagybecskereken, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál, 1906. évi március hó 31. napján.

Rektorisz,
kir. törvényszéki bíró.

WEINBERGER K.

czipő-áruháza Nagybecskerek, Hunyady-utca 23.

Elsőrendű cipők úgy készen, mint mérték szerint.

Legfőképp budapesti és saját készítmény mérsékelt árak mellett.

Különlegességek divatos gyermek, ugyszintén szürke és pezsgőszínű vászon női cipőkben.

Amerikai cipők egyedüli raktára.

Saját javító műhely.

HIRDETÉSEK

gyárosoknak, kereskedőknek és iparosoknak, saját érdekük, hogy gyártmányukat, áru- és iparcikkeiket mennél többet hirdessék.

A hirdetések 1906. évi június hó 1-je óta helyegmentesek és annyira olcsók, hogy aki nem hirdet, az maga ellen vét!

Hirdetések felvetetnek a „TORONTÁL” kiadóhivatalában.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.